

Handlingsplan

ANDT

(alkohol, narkotika, doping, tobak)

Kindas skolor och fritidsgården

Kinda
kommun

Antagen:

2019-11-11

Revideras:

Vid behov

Förvaltning:

Bildningsförvaltningen, ledningsgruppen

Dokumentansvarig:

Samordnare social hållbarhet

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Inledning, definition, lagar.....	3
Regler ANDT.....	4
Handlingsplan ANDT.....	5-6
Bilaga 1 – arbetsgång vid misstanke om narkotikamissbruk/sniffning.....	7

Inledning

Denna handlingsplan gäller elever på samtliga grundskolor och ungdomar på fritidsgården i Kinda kommun.

Definition

Denna handlingsplan gäller för alkohol, narkotika, tobak, läkemedel och andra preparat som tas i berusningssyfte, t.ex. medel som används vid sniffning samt dopningsmedel. Förkortningen ANDT står för alkohol, narkotika, dopning och tobak.

Verksamhetens inriktning

Hälsoperspektivet ska genomsyra verksamheten där friskfaktorerna ska stå i fokus.

Skolan/fritidsgården skall vara en drogfri miljö och handlingsplanen är ett stöd för att främja hälsa samt förebygga tillbud, olyckor och förhindra missbruk.

Motverka och förhindra nyrekrytering av elever till drogmissbruk.

Elever, personal och vårdnadshavare ska medvetandegöras om denna handlingsplan vid varje läsårsstart.

Handlingsplanen ska följa gällande lagstiftning inom området, exempelvis:

Skollagen

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Tobakslagen

Rökning är förbjuden i lokaler som är avsedda för barnomsorg, skolverksamhet eller annan verksamhet (exempelvis fritids- och ungdomsgårdar) för barn och ungdomar samt på skolgårdar och på motsvarande områden utomhus vid förskolor, fritidshem och fritidsgårdar. Förbudet gäller året runt och även när inte skolan har verksamhet samt för alla åldrar.

Narkotikastrafflagen

Det är straffbart att anskaffa, förvara, använda samt bjuda ut narkotika till försäljning.

FN:s barnkonvention

Skolan är skyldig att skydda barn och ungdomar från droger.

Arbetsmiljölagen

Föreskriver att skolan ska ha en bra arbetsmiljö och är skyldig att förebygga ohälsa och olycksfall bl.a. orsakat av alkohol och narkotika.

Socialtjänstlagen

Skolan har skyldighet att anmäla till socialtjänsten om en elev använder eller misstänks använda narkotika eller missbruka andra droger.

Regler ANDT

Tobak

Användning, försäljning samt innehav av tobak (t.ex. cigaretter, snus, e-cigaretter och vattenpipa) är förbjudet i skolans/fritidsgårdens lokaler och på skolgården. Skolan/fritidsgården har tobaksfri skoltid respektive tobaksfri fritidsgårdstid. Det innefattar även verksamhet som förläggs på annan plats i skolans/fritidsgårdens regi.

Alkohol

Det är för elever/ungdomar förbjudet att förvara/förtära alkoholhaltiga drycker eller vara alkoholpåverkade inom skolans/fritidsgårdens område samt i verksamhet på annan plats.

Sniffning

All hantering och bruk av preparat avseende sniffning är förbjuden och klassas som missbruk. Elev/ungdom får inte vara påverkad inom skolans/fritidsgårdens område eller i verksamhet på annan plats.

Narkotika, dopningsmedel och icke ordinerade medicinska preparat

All hantering och bruk av narkotika, dopningsmedel och icke ordinerade medicinska preparat är förbjuden och klassas som missbruk. Elev/ungdom får inte vara påverkad inom skolans/fritidsgårdens område eller i verksamhet på annan plats.

Information/Implementering

Denna handlingsplan skall finnas tillgänglig på skolans hemsida/intranätet samt på kommunens hemsida. Handlingsplanen skall kommuniceras ut till vårdnadshavare och elever. Handlingsplanen skall aktualiseras för personal inför varje nytt läsår samt vid nyrekrytering av personal. Detsamma gäller för nya elever och dess vårdnadshavare.

ANDT-samordning

Kommunen skall ha en utsedd tjänsteperson med ansvar för ANDT-frågor kommunalt. Personen skall ingå i länsstyrelse Östergötlands nätverksgrupp för ANDT-frågor. Tjänstepersonen skall ha ett samarbete med centrala elevhälsan samt kunna bistå skolor/fritidsgårdar med tips, idéer och material.

Främjande arbete

Ett främjande arbete ska finnas för att bygga starka individer och skapa goda relationer med elever, vårdnadshavare och samarbetspartners. Ett bra bemötande och ett gott klimat bidrar till trygghet och gemenskap samt ger goda förutsättningar för den enskilde att säga nej och avstå från droger. En god dialog och samverkan med hemmen är en viktig skyddsfaktor. Andra exempel på skyddsfaktorer är hög närvaro i skolan, goda kamratrelationer och möjlighet till föräldrastöd. Att inkludera dessa aspekter i den främjande och förebyggande verksamheten, samt att ha en väl implementerad handlingsplan för ANDT, ökar förutsättningarna för ett gott utfall i arbetet.

Utvärdering och revidering

Bildningsförvaltningen ska regelbundet utvärdera och revidera handlingsplanen för ANDT.

Handlingsplan ANDT

1. Tobak

Reagera: All personal ska uppmärksamma och informera om skolans/fritidsgårdens handlingsplan och regler om en elev använder tobak under verksamhetstid. Personal informerar elevens mentor/studiecoach skyndsamt.

Agera: Mentor/studiecoach informerar vårdnadshavare och skolsköterskan skyndsamt. Mentor/studiecoach informerar vårdnadshavare om tobaksfri skoltid/fritidsgårdstid och poängterar föräldraansvaret för att uppfylla tobaksfri skoltid/fritidsgårdstid. Skolsköterskan kontaktar elev och vårdnadshavare för att erbjuda tobaksavvänjning via Folk tandvården.

Fortsatt tobaksbruk: Om elev fortsatt brukar tobak anmäls detta till skolans rektor och EHT för vidare åtgärder.

Tillägg fritidsgårdens verksamhet utanför skoltid:

Om ungdom tillhörande grundskolan använder tobak genomförs åtgärder enligt ovan. Om det gäller ungdom på gymnasiet kontaktas vårdnadshavare.

2. Alkohol

Om personal får signaler om eller misstänker att elev/ungdom varit alkoholpåverkad informeras ansvarig mentor/studiecoach som i sin tur tar upp ärendet med rektor och EHT. Vidare åtgärder beslutas i samråd mellan rektor, mentor/studiecoach och EHT.

Tillägg fritidsgårdens verksamhet utanför skoltid:

Om ungdom tillhörande grundskolan misstänks ha använt/använder alkohol genomförs åtgärder enligt ovan. Om det gäller ungdom på gymnasiet kontaktas vårdnadshavare.

Om personal under verksamhetstid påträffar elev/ungdom som är alkoholpåverkad och/eller innehar, langar eller säljer alkohol ska ansvarig mentor/studiecoach, rektor och vårdnadshavare omgående kontaktas för att besluta om vidare åtgärder. Verksamhetens uppföljning beslutas i samråd mellan rektor, mentor/studiecoach och EHT. Rektor anmäler ärendet enl. 14 kap.1§ Socialtjänstlagen. Om eleven behöver läkarvård, ring 112. Eleven skall överlämnas till vårdnadshavare för att fullfölja vårt tillsynsansvar. Under vissa förutsättningar kan polisen omhänderta en elev som är drogpåverkad (Lagen om omhändertagande av berusade personer mm Lag 1976:511)

Om en elev ertappas med att langa eller sälja alkohol skall det dessutom göras en polisanmälan av rektor.

Tillägg fritidsgårdens verksamhet utanför skoltid:

Om ungdom påträffas alkoholpåverkad och/eller innehar alkohol kontaktas vårdnadshavare direkt. studiecoach/EHT kontaktas nästkommande vardag. Om det gäller ungdom på gymnasiet kontaktas vårdnadshavare. Eventuella vidare åtgärder beslutas av verksamhetschef.

Om ungdom ertappas med att langa eller sälja alkohol kontaktas vårdnadshavare direkt och en polisanmälan görs. Studiecoach/EHT kontaktas nästkommande vardag. Om det gäller ungdom på gymnasiet kontaktas vårdnadshavare direkt och en polisanmälan görs. Eventuella vidare åtgärder beslutas av verksamhetschef.

3. Narkotika/sniffning

Misstanke om narkotikamissbruk/sniffning kan baseras på att en personal får information av en annan elev/ungdom eller att personal genom egna iakttagelser fått misstankar. Ofta kan det handla om en känsla av att det inte står rätt till med en elev/ungdom men att man inte har konkreta bevis. I detta läge informeras ansvarig mentor/studiecoach som i sin tur tar upp ärendet med rektor och EHT. Vidare åtgärder skall genomföras enligt bilaga 1.

Tillägg fritidsgårdens verksamhet utanför skoltid:

Om ungdom tillhörande grundskolan misstänks ha använt/använder narkotika genomförs åtgärder enligt ovan. Om det gäller ungdom på gymnasiet kontaktas polis för konsultation.

Om personal under verksamhetstid påträffar elev/ungdom som är påverkad av narkotika/sniffning och/eller innehar/langar/säljer narkotika ska ansvarig mentor/studiecoach, rektor och vårdnadshavare omgående kontaktas för att besluta om vidare åtgärder. Verksamhetens uppföljning beslutas i samråd mellan rektor, mentor/studiecoach och EHT. Rektor anmäler ärendet enl. 14 kap.1§ Socialtjänstlagen samt polisanmäler händelsen. Om eleven behöver läkarvård, ring 112. Eleven skall överlämnas till vårdnadshavare för att fullfölja vårt tillsynsansvar. Under vissa förutsättningar kan polisen omhänderta en elev som är drogpåverkad (Lagen om omhändertagande av berusade personer mm Lag 1976:511)

Tillägg fritidsgården utanför skoltid:

Vid påverkan, innehav, lagning eller försäljning kontaktas vårdnadshavare direkt och en polisanmälan görs. Studiecoach/EHT kontaktas nästkommande vardag. Om det gäller ungdom på gymnasiet kontaktas vårdnadshavare direkt och en polisanmälan görs. Orosanmälan till socialtjänsten görs av verksamhetschef nästkommande vardag.

4. Anmälan till socialtjänst

Orosanmälan till socialtjänsten görs när misstanke eller kännedom finns om att barn far illa. Anmälan görs vanligen i samråd med rektor. Anmälan skickas på internposten till IFO eller faxas till 0494-19139. Akuta ärenden kan ringas in till mottagningsenheten. På helger är det sociala jouren som kan ta emot akuta fall. Mall för orosanmälan:

<https://intranat.kind.se/download/18.4ab3c3151647e986b255875c/1533736494247/Orosanmälan%20till%20socialtjänsten,%20blankett%20%20180703.pdf>

5. Polisanmälan

Görs av rektor då elev/ungdom är narkotikapåverkad under skoltid samt vid innehav, langning och försäljning av narkotika eller langning/försäljning av alkohol. Vid misstanke om att elev/ungdom använder narkotika görs åtgärder enligt bilaga 1.

6. Vid misstanke om att elev förvarar alkohol/narkotika i elevskåp

Ges eleven först tillfälle att själv öppna skåpet i närvaro av någon från skolans ledning. Om eleven inte kan nås i rimlig tid eller vägrar att öppna, äger skolan rätt att öppna skåpet. Vårdnadshavare informeras av rektor. Om skåpet innehåller alkohol/narkotika gör rektor en anmälan enligt 14 kap 1§ Socialtjänstlagen och kontaktar polis. Skåpet är skolans egendom och lånas ut till förvaring av läromedel och ytterkläder. Skolans ledning har rätt att öppna elevskåp (PM vid läsårsstart åk 7)

Tillägg fritidsgården utanför skoltid:

Vid stark misstanke kan ungdom bli ombedd att visa väskinhåll, om ungdomen vägrar avisas hen från verksamheten. Vid innehav se punkt 3

7. Drogtest – se bilaga 1

Endast polisen har sådana befogenheter och då i mycket speciella fall. Om polisen genomför drogtest underrättas alltid vårdnadshavare samt att polisen, vid positivt utfall och/eller oro, gör en anmälan enligt 14 kap 1§ Socialtjänstlagen. Socialtjänsten kan hänvisa elev/ungdom/vårdnadshavare till Mini-Maria i Linköping eller Vårdcentralen för drogtest. Eleven informeras om vad en vägran till provtagning innebär - att misstanken kvarstår och att andra åtgärder kommer att vidtas. Skolan föreslår, vid orosanmälan, samtycke till samverkan vad gäller resultat av drogtest. Detta för att kunna hjälpa eleven på bästa sätt i den fortsatta skolgången.

Bilaga 1

Arbetsgång vid misstanke om NARKOTIKAMISSBRUK/SNIFFNING

Vad?	Vem?	Hur?	När?
Kontakt med rektor och/eller mentor/studiecoach	Den som misstänker	Kontaktar rektor och/eller studiecoach för information om eleven.	Omedelbart
Orosanmälan till socialtjänsten	Rektor/EHT	Rektor/EHT tar beslut om anmälan enligt 14 kap 1§ Socialtjänstlagen.	Nästkommade EHT eller tidigare
Polis kontaktas för konsultation	Rektor/EHT	Polis beslutar om ev. drogtest samt genomför orosamtal. Polis informerar vårdnadshavare	Direkt efter beslut från rektor/EHT
Kontakt med vårdnadshavare. Gäller elever under 18 år. Genomförs oavsett om polisen är inblandad eller inte	Rektor/EHT	Kontakt och möte med vårdnadshavare. Föreslår samtycke mot socialtjänst och ev. polis för provsvar och information som kan hjälpa skolan och eleven inför fortsatt skolgång.	Direkt efter beslut från rektor/EHT
Dokumentera det inträffade	Rektor/EHT	Enligt EHT:s rutiner	Samma dag/nästa EHT
Uppföljning	Rektor/EHT	Beslutas i samråd mellan rektor/EHT, vårdnadshavare och mentor/studiecoach	Direkt efter kontakt och möte med vårdnadshavare